

Bein. Varuṇa's H. 188.

याद्व 1) adj. (f. ई) zu Jādu in Beziehung stehend, von ihm herstammend: कुल Bhāg. P. 11, 4, 3. वंश Hariv. 3164. 3233. पुरो 6987. श्री 9393. कन्या MBh. 1, 4367. राजन् Rāgā-Tar. 1, 63. m. ein Nachkomme Jādu's (= कृत्त MED. v. 48. ÇABDAR. im ÇKDR.) VOP. 7, 1, 9. BHAG. 11, 41. MBH. 7, 6031. HARIV. 4238. NALOD. 1, 1 (याद्वतम्). याद्वी f. MBH. 1, 3766. HARIV. 770. 11069. Rāgā-Tar. 1, 60. °पुत्र MBH. 12, 2660. °मातृ adj. 13, 89. याद्वी unter den Namen der Durgā Trik. 1, 1, 53. H. c. 48. pl. याद्वी: Jādu's Nachkommen MBH. 1, 3533. 3, 4896. 14, 2479. HARIV. 1898. 3180. VP. 418. 441. 609. fgg. = माधवाः; वृक्षयः (वृक्षि = याद्व Trik. 3, 3, 138) BHāG. P. 9, 23, 29. याद्वशाह्ल = कृत्त MBH. 13, 1024. याद्वेन्द्र desgl. PAÑKAR. 4, 1, 24. अयाद्वी (vgl. निर्याद्व) महीं कर्तुम् Bhāg. P. 10, 50, 3. — 2) m. N. pr. eines Lexicographen COLEBR. Misc. Ess. II, 49. Journ. of the Am. Or. S. 6, 324. Verz. d. Oxf. H. 113, b, 3. 126, a, 17. 164, a, 4. 182, b, 43. 194, a, 13. °कोप 162, b, 21. eines Astronomen Ind. St. 2, 231. 236. 270. fg. याद्व्याचार्य m. N. pr. eines Lehrers HALL 203. °पण्डित (= याद्व्यास) eines Autors 103. — 3) n. Reichthum an Hausvieh AK. 2, 9, 58, v. l. MED., wo याद्वं st. याद्वः zu lesen ist. — Vgl. याद्व.

याद्वक m. pl. Jādu's Nachkommen HARIV. 13793. 13823.

याद्वगिरि (या° + गिरि) N. pr. eines Landes WILSON, Sel. Works 1, 37.

याद्वराय m. N. pr. eines Fürsten Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 7, 4, ÇI. 2.

याद्वव्यास m. N. pr. eines Autors HALL 23. 27. = याद्वपण्डित 103.

याद्वानुद्य (याद्व + अनु) m. Titel eines Werkes MACK. Coll. I, 113. — Vgl. याद्वोद्य.

याद्वेन्द्र (याद्व + इन्द्र) m. 1) Bein. Kṛṣṇa's PAÑKAR. 4, 1, 24. — 2) N. pr. eines Autors Verz. d. Oxf. H. 280, a, N. 2. श्रीयाद्वेन्द्रपुरो Verz. d. Tüb. H. 13.

याद्वोद्य (याद्व + उ°) m. das Aufsteigen der Jādava, Titel eines Kāvya genannten Schauspiels, Śāh. D. 203, 5. — Vgl. याद्वानुद्य.

याद्वम् n. SIDDH. K. 247, b, 11. 1) so v. a. Flüssigkeit (उदक) NAIGH. 1, 12. = सारित् Fluss SIDDH. K. 247, b, 12. Samenerguss DURGā zu NIR. 3, 15. im Wasser lebend COMM. zu TBH. 3, 4, 1, 15; aus der Zusammenstellung hier und VS. 30, 20 ist eher Lust, Wollust (urspr. enge, fleischliche Verbindung; vgl. याद्व) zu folgern. — 2) ein im Wasser lebendes Ungeheuer, ein grosses Wasserthier AK. 1, 2, 3, 20. H. 1348. HALĀJ. 3, 34. वरुणो याद्वसामकम् sagt Kṛṣṇa BHAG. 10, 29. R. GORR. 1, 42, 7. 5, 74, 27. RAJU. 1, 16. KATHĀS. 81, 42. KIR. 3, 29. Rāgā-Tar. 1, 40. BUĀG. P. 1, 8, 30. 2, 6, 43. 3, 17, 25. 8, 10, 15. याद्वसो नाथः Bein. Varuṇa's HALĀJ. 1, 74. याद्वसो प्रभुः desgl. Rāgā-Tar. 3, 62. याद्वसो पतिः a) desgl. AK. 1, 1, 1, 56. TRIK. 3, 3, 179. H. an. 3, 21. MED. t. 234. MĀRK. P. 22, 11. — b) das Meer AK. TRIK. H. an. MED.

याद्वं m. so v. a. Flüssigkeit NAIGH. 1, 12.

याद्वर (von याद्व) adj. (f. ई) nach ŚāJ. reichliche Flüssigkeit (beim cottus) ergiessend RV. 1, 126, 6. eher wollüstig unarmend oder dergl.; vgl. याद्वम् 1).

याद्वत (1. य + दत्त) adj. wie aussehend, qualis (rel.) P. 6, 3, 90, Sch.

याद्वच्छक (von यद्वच्छा) adj. (f. ई) zufällig MBH. 12, 3769. DAÇAK. 153,

7. MALLIN. zu ÇIÇ. 3, 58. SARVADARÇANAS. 3, 17. unerwartet zugefallen: राय MBH. 12, 3872. dem Zufall Alles anheimstellend, kein bestimmtes Ziel verfolgend Ind. St. 2, 173. BHĀG. P. 1, 6, 38.

याद्वं (1. य + द्रम्) adj. wie aussehend, qualis (rel.) NIR. 6, 15. P. 6, 3, 91. 7, 1, 83 (nom. याद्व इम वेदा). याद्वेव दद्वे ताद्वेच्यते RV. 5, 44, 6. loc. याद्वश्मिन् 8. NIR. 1, 15. — MBH. 2, 1366. 7, 4787. 5279. 13, 3558. BHAG. 13, 3. R. GORR. 2, 117, 21. Spr. 497. 1432. 3719. 4873. VARĀH. BRH. S. 104, 50. KATHĀS. 20, 204. 46, 216. BHĀG. P. 4, 29, 64. MĀRK. P. 39, 27. 102, 3. 120, 4. तद्वे याद्वक्तीद्वक्ता हेतव्यम् quale tale TBH. 1, 4, 3, 4.

याद्वश (1. य + दश) adj. (f. ई) dass. P. 3, 2, 60. 6, 3, 91. 4, 1, 15. ÇAT. BR. 1, 3, 5, 12. 7, 4, 1, 1. 13, 2, 3, 11. M. 1, 42. 4, 254. 3, 34. 8, 61. 9, 9. 161. 12, 81. SUND. 3, 7. R. 2, 71, 33. 93, 6. 106, 2. 3, 69, 22. 4, 3, 23. 43, 44. SUÇR. 1, 213, 17. Spr. 2422. 2468. fgg. 3732. 4374. 4874. VARĀH. BRH. S. 104, 56. PRAB. 99, 12. उपदेशो न दातव्यो याद्वशे ताद्वशे वने dem ersten Besten Spr. 488. Ind. St. 2, 234. कुलाद्यादशतादशत् KATHĀS. 24, 152.

याद्वानाय (याद्व + नाय) m. Bein. Varuṇa's H. 188, Sch. RĀGĀN. im ÇKDR. RAJU. 17, 81.

याद्वान्वास (याद्व + नि°) m. das Meer H. 1069.

याद्वार्थ्य adj. nach ŚāJ. für die Gehenden (यात्, partic. von 1. या) d. h. Lebendigen erreichbar (राध्य); wir vermuthen याद्वार्थ्यम् (1. यात् + रा°) adv. so weit es sich thun lässt, so gut oder so schnell als möglich: याद्वार्थ्यं वरुणो योनिमप्यमनिशितं निमिषि ऋभुराणः RV. 2, 38, 8.

याद्व adj. patron. zum Jādu-Geschlecht gehörig: नि तुर्वशं नि याद्वं शिशीहि RV. 7, 19, 8. यो अस्ति याद्वः प्रभुः 8, 1, 31. राधांसि याद्वानाम् 6, 46. Ueberall dreisilbig zu sprechen.

यान (von 1. या) m. n. gaṇa अर्थचादि zu P. 2, 4, 31. SIDDH. K. 249, a, 9. 1) m. Bahn, neben पथि Wegbahn, gebahnter Weg. पथ ऋतस्य यानान्मघा समञ्जन् RV. 10, 110, 2. त्वं चकार्य मनवे स्योनान्पथो देवत्राञ्जनेव यानान् zu den Göttern führend 73, 7. सुगैर्नी यानिर्हृपयातो यन्म TBH. 3, 1, 2, 10. — 2) f. यानी (यानी gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41) in einer Formel TS. 4, 4, 6, 2. KĀTU. 22, 5. — 3) n. a) das Gehen, Fahren, Reiten, Marschiren (gegen den Feind) TRIK. 3, 3, 254. fg. H. an. 2, 280. MED. n. 16. यानशय्यासनाशने M. 7, 220. 11, 180. SUÇR. 1, 244, 8. 277, 9 (neben वाहन). VARĀH. BRH. S. 43, 34. 86, 47. 98, 9. शीघ्र° MBH. 3, 2638. 2749 (pl.). मृगया° das auf-die-Jagd-Gehen KĀM. NTRIS. 14, 41. समुद्र° Seefahrt M. 8, 157. परगृहे das Gehen in ein fremdes Haus JĀGĀ. 1, 84. अशोवावनिका° R. 1, 3, 29. परलोक° Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 7, 27, 13. गवां च यानं पृथेन das Reiten auf M. 4, 72. अश्वैर्यानं यानम् PRASAṅGĀBH. 14, 6. न तथा करिणा यानं तुरगेण रथेन वा । नारायणेन वा यानं यथा मन्द्विषेण मे ॥ PAÑKĀT. III, 248. गज° MBH. 3, 15733. गो°, उष्ट्र°, खर° HARIV. 7781. शिविका°, रथ° R. GORR. 2, 34, 13. विमानयाना adj. f. fahrend auf BUĀG. P. 4, 3, 6. — अक्षितान्प्रत्यभीतस्य रणे यानम् AK. 2, 8, 3, 64. 1, 18. H. 791. 735. M. 7, 160. fgg. 165. यदा तु यानमातिष्ठेरिराष्ट्रं प्रति 181. JĀGĀ. 1, 346. KĀM. NTRIS. 11, 1. fgg. Ind. St. 10, 166. Spr. 4231. 4619. — b) Fuhrwerk, Wagen, Vehikel überh. AK. 2, 8, 3, 26. 3, 4, 3, 25. TRIK. 2, 8, 48. 3, 3, 254. fg. H. 89. 739. H. an. MED. HALĀJ. 2, 294. चक्रिन् AK. 2, 8, 3, 19. H. 731. RV. 4, 43, 6. यदस्य यानं भवति रथो वा किञ्चिदा ÇAT. BR. 5, 3, 3, 7. ÇĀNKH. ÇR. 15, 3, 15. LĀTJ. 8, 4, 13. 3, 6. 11, 16. ĀÇV. GRH. 1, 8, 1. SHADY.